

Muziek ten tijde van Dieric Bouts

Donderdag 9 november 2023
Sint-Pieterskerk, Leuven
20.00 uur

Programma

Puis que ma dame / Je m'en voy

Johannes Regis (ca. 1425-ca. 1496)

Ave regina celorum

Walter Frye (? -1475)

Salve decus puritatis

Anoniem (Ms. Cambrai 11)

Introïtus: *Salve sancta parens*

Gregoriaans (Ms. Cambrai 12)

Missa Ecce ancilla Domini - Kyrie, Gloria

Guillaume Du Fay (1397-1474)

So ys emprentid

Walter Frye

Myn hertis lust

Walter Frye

Credo

Anoniem (Ms. Cambrai 11)

Missa Ecce ancilla Domini - Sanctus, Agnus Dei

Guillaume Du Fay

Virgo rosa venustatis

Gilles Binchois (ca. 1400-1460)

Gaude gloriosa

Guillaume Du Fay

Communio: *Beata Viscera*

Gregoriaans (Ms. Cambrai 12)

Regina celi

Antoine Busnoys (ca. 1430-1492)

Muziek ten tijde van Dieric Bouts

In de vijftiende eeuw, de tijd van de gevierde Leuvense schilder Dieric Bouts (ca. 1410-1475), werden de Lage Landen op cultureel vlak gekenmerkt door fundamentele verschuivingen. Voor de Vlaamse Primitieven leidden deze veranderingen naar een nieuwe, emotioneel geladen schilderstijl. Voor Bouts in het bijzonder lagen nieuwe wetenschappelijke inzichten over perspectief aan de basis van het creëren van een visuele ruimte die baanbrekend genoemd kan worden. Parallel aan Bouts boetseerden Franco-Vlaamse polyfonisten als Guillaume Du Fay (1397-1474) prachtige composities met verrassende klankconstructies. Innovatieve behandelingen van het contrapunt, beïnvloed door de perceptie van parallelle sexten en tertsen als zoete en aangename samenklanken, zorgden voor een ware revolutie in het Europese muzikale landschap, die in veel opzichten de basis legde voor de daaropvolgende eeuwen van westerse kunstmuziek.

Het concert van vanavond brengt deze revolutionaire periode opnieuw tot leven door de muzikale wereld van Du Fay te laten weerklinken in de prachtige architecturale ruimte van de Leuvense Sint-Pieterskerk, waarvoor Bouts' *Laatste Avondmaal* – ongetwijfeld het grootste wapenfeit van de schilder – werd geconcipieerd.

Drie aspecten van de liturgische muziek uit de vijftiende eeuw komen aan bod: met de hand neergeschreven polyfonie voor verschillende stemmen, instrumentale versies van diezelfde polyfonie, en het eenstemmige gregoriaans dat het dagelijks brood was van alle kerkmusici en als inspiratiebron diende voor een groot deel van de sacrale meerstemmige muziek. Het programma toont hoe de benadering van het gregoriaans – en in het bijzonder het improviseren met toegevoegde stemmen – een spectrum vertegenwoordigt dat varieert van eenvoudige, eenstemmige uitvoeringen tot complexe, contrapuntische “improvisaties” die naadloos aansluiten bij de geschreven composities van Du Fay, Busnoys, Frye en hun tijdgenoten.

Geschreven polyfonie bood een middel om deze complexiteit tot nieuwe hoogten te verheffen, zoals te horen is in meesterwerken als Du Fay's *Missa Ecce ancilla Domini*. De componist weeft twee cantusfirmusmelodieën doorheen deze mis die tijdens de advent werd gezongen. De teksten van die melodieën zijn afkomstig uit het Lucas-evangelie en beschrijven de Annunciatie of Maria-Boodschap, wanneer de engel Gabriël aan Maria verschijnt met het nieuws dat zij de zoon van God zal voortbrengen. In het oudste en nauwkeurigste manuscript dat Du Fay's mis bevat, B-Br Ms. 5557 (KBR), werd de tekst ook zorgvuldig onder de tenorstem neergepend. De woorden van Maria klinken dus simultaan met de tekst van het misordinarium. *Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum*, “Zie de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar uw woord”. Door de eeuwen heen heeft deze korte verklaring de harten en zielen van ontelbare christenen veroverd. Onder hen ook kunstenaars, componisten, schrijvers en dichters – zo ook Dieric Bouts.

De nieuwe en complexe muzikale taal werd enthousiast omarmd door de “stads-speellieden”, de ensembles van blaasinstrumenten die in de loop van de vijftiende eeuw hun eigen identiteit ontwikkelden en de grote feesten van de christelijke kalender opluisterden en zo deelnamen aan de liturgie. De ensembles dompelen ons in de gotische Sint-Pieterskerk onder in een multisensorische evocatie van een wereld die ver verwijderd lijkt van de onze, maar, al is het maar voor even, allesomvattend is.

Stratton Bull

Stafmedewerker praktijkonderzoek Alamire Foundation
Artistiek leider Cappella Pratensis

Cappella Pratensis

Tim Braithwaite

superius

Stratton Bull

superius, artistiek leider

Andre Pérez Muíño

altus

Julian Podger

altus

Peter de Laurentiis

tenor

Marc Busnel

bassus

Grantley McDonald

bassus

Diskantores / Park Collegium

Oscar Verhaar

superius

Vincent Chomienne

altus

Jorge Losana

tenor

João Paixão

tenor

Niels Berentsen

tenorista, artistiek leider Diskantores

Jean-Marc Vié

bassus

Oltremontano Antwerpen

Wim Becu

bazuin, middeleeuwse schuiftrompet, artistiek leider

Elisabeth Schollaert

schalmei

Raphaël Robyns

bazuin, middeleeuwse schuiftrompet

Paul Van Loey

pommer

Teksten

Salve decus puritatis

Salve decus puritatis
virgo mater inclita
radix sancta pietatis
ex qua salus et vita.

Thronus summe maiestatis
mira dote predita
cuius vis humilitatis
eve solvit debita.

Stella maris spes salutis
portus indulgentie
sponsa regis flos virtutis,
vena potens venie.

Cerne pondus servitutis
humane miserie
mole criminum obrutis
opem fer clementie.

Instat hostis, urget pestis
torquet conscientia
sevit plagis nunc in festis
divina iustitia.

Virgo malis tam molestis
occure potentia
et te piam prebe mestis
mater plena gratia.

Eya virgo licet gravis
sit pressura sordium
tua tamen mens suavis
sistis fluctus cordium.

Que salutis nostre navis
reparas naufragium
moribus offensum pravis
placa nobis filium.
Amen.

Salve sancta parens

Salve sancta parens
enixa puerpera regem
qui celum terram que regit
in secula seculorum.

Gaudia matris habens
cum virginitatis honore.

Salve sancta parens
enixa puerpera regem
qui celum terram que regit
in secula seculorum.

Gegroet, sieraad van zuiverheid,
glorierijke moeder maagd,
heilige bron van genade,
waaruit redding en leven ontspringen.

Troon van de opperste majesteit,
begiftigd met een buitengewone bruidsschat,
wier kracht van nederigheid
de schuld van Eva heeft afgelost.

Ster der zee, hoop op verlossing,
haven van vergiffenis,
bruid van de koning, bloem van deugd,
machtige ader van genade.

Heb oog voor de last van de onderdrukking,
de menselijke ellende,
breng wie onder het gewicht van zonden gebukt gaat,
de troost van barmhartigheid.

De vijand dreigt, de pest houdt aan,
het geweten knaagt,
de goddelijke gerechtigheid gaat tekeer
met plagen, dan weer tijdens feestelijkheden.

Maagd, bied krachtdadig het hoofd
aan zo'n lastig te dragen leed,
en aan wie terneergeslagen is, verleen,
moeder vol van genade, toegang tot u, de barmhartige.

Ach, maagd, al is de druk
van wat besmeurd is zwaar,
toch brengt uw zacht gemoed
de stormen van het hart tot rust.

Gij die de breuk van
het schip van ons heil herstelt,
breng voor ons uw zoon tot bedaren,
die door ontaard gedrag is gekrenkt.
Amen.

Wees gegroet, heilige moeder,
die de koning heeft gebaar
die over de hemel en de aarde heerst
in de eeuwen der eeuwen.

Gij die de moedervreugde kent,
tegelijkertijd met het voorrecht van de maagdelijkheid.

Wees gegroet, heilige moeder,
die de koning heeft gebaar
die over de hemel en de aarde heerst
in de eeuwen der eeuwen.

Missa Ecce ancilla Domini - Kyrie

Kyrie eleison.
Christe eleison.
Kyrie eleison.

Cantus firmus van de misdelen:
Ecce ancilla Domini,
fiat mihi secundum verbum tuum.
Beata es Maria,
que credidisti
perficientur in te
quae dicta sunt tibi a Domino, alleluia.

Missa Ecce ancilla Domini - Gloria

Gloria in excelsis Deo.
Et in terra pax hominibus bone voluntatis.
Laudamus te.
Benedicimus te.
Adoramus te.
Glorificamus te.
Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam.
Domine Deus, Rex celestis, Deus, Pater omnipotens.
Domine Fili unigenite Iesu Christe.
Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris.
Qui tollis peccata mundi, miserere nobis.
Qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram.
Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis.
Quoniam tu solus sanctus.
Tu solus Dominus.
Tu solus Altissimus, Iesu Christe.
Cum Sancto Spiritu, in gloria Dei Patris.
Amen.

Credo

Credo in unum Deum,
Patrem omnipotentem,
factorem celi et terre,
visibilium omnium et invisibilium.
Et in unum Dominum Iesum Christum,
Filium Dei unigenitum.
Et ex Patre natum ante omnia secula.
Deum de Deo,
lumen de lumine,
Deum verum de Deo vero.
Genitum, non factum,
consubstantialem Patri,
per quem omnia facta sunt.
Qui propter nos homines,
et propter nostram salutem descendit de celis.
Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria virgine,
et homo factus est.
Crucifixus etiam pro nobis,
sub Pontio Pilato passus,
et sepultus est.
Et resurrexit tertia die,
secundum Scripturas.
Et ascendit in celum,
sedet ad dexteram Patris.
Et iterum venturus est cum gloria,
iudicare vivos et mortuos,
cuius regni non erit finis.

Heer, ontferm U over ons.
Christus, ontferm U over ons.
Heer, ontferm U over ons.

Zie de dienstmaagd des Heren.
Mij geschiede naar uw woord.
Zalig zijt gij, Maria,
omdat gij geloofd hebt
dat in u tot vervulling zou gaan
wat u vanwege de Heer is gezegd. Alleluia.

Eer aan God in den hoge.
En vrede op aarde aan de mensen van goede wil.
Wij loven u.
Wij prijzen u.
Wij aanbidden u.
Wij verheerlijken u.
Wij zeggen u dank voor uw grote heerlijkheid.
Heer God, hemelse Koning, God, almachtige Vader.
Heer, eniggeboren Zoon, Jezus Christus.
Heer God, Lam Gods, Zoon van de Vader.
Gij die wegneemt de zonden der wereld, ontferm u over ons.
Gij die wegneemt de zonden der wereld, aanvaard ons gebed.
Gij die zit aan de rechterhand van de Vader, ontferm u over ons.
Want gij alleen zijt heilig.
Gij alleen de Heer.
Gij alleen de Allerhoogste, Jezus Christus.
Met de Heilige Geest, in de heerlijkheid van God de Vader.
Amen.

Ik geloof in één God,
de almachtige Vader,
schepper van hemel en aarde,
van al wat zichtbaar en onzichtbaar is.
En in één Heer Jezus Christus,
eniggeboren Zoon van God.
En voor alle tijden geboren uit de Vader.
God uit God,
licht uit licht,
ware God uit de ware God.
Geboren, niet geschapen,
één in wezen met de Vader,
door wie alles geschapen is.
Die omwille van ons, mensen,
en omwille van ons heil uit de hemel is neergedaald.
En Hij heeft het vlees aangenomen door de Heilige Geest
uit de maagd Maria, en is mens geworden.
Hij werd voor ons gekruisigd,
onder Pontius Pilatus heeft Hij geleden,
en is begraven.
En Hij is verrezen op de derde dag,
volgens de Schriften.
En Hij is opgevaren ten hemel,
zit aan de rechterhand van de Vader.
En Hij zal wederkomen in glorie,
om te oordelen levenden en doden,
aan Zijn rijk zal geen einde komen.

Et in Spiritum Sanctum, Dominum et vivificantem,
qui ex Patre Filioque procedit.
Qui cum Patre et Filio simul adoratur,
et conglorificatur,
qui locutus est per Prophetas.
Et in unam sanctam catholicam et apostolicam Ecclesiam.
Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum.
Et expecto resurrectionem mortuorum.
Et vitam venturi seculi.
Amen.

Missa Ecce ancilla Domini - Sanctus

Sanctus, Sanctus, Sanctus
Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt celi et terra gloria tua.
Hosanna in excelsis.
Benedictus qui venit in nomine Domini.
Hosanna in excelsis.

Missa Ecce ancilla Domini - Agnus Dei

Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.
Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.
Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi,
dona nobis pacem.

Beata Viscera

Beata viscera Marie Virginis
que portaverunt eterni Patris Filium.

Eructavit cor meum verbum bonum,
dico ego opera mea regi.

Regina celi

Regina celi letare, Alleluia.
Quia quem meruisti portare, Alleluia.
Iam surrexit sicut dixit, Alleluia.
Ora pro nobis Deum. Alleluia.

En ik geloof in de Heilige Geest, die Heer is en het leven geeft,
die voortkomt uit de Vader en de Zoon.
Die met de Vader en de Zoon
tezamen wordt aanbeden, en verheerlijkt,
die gesproken heeft door de Profeten.
En in één heilige katholieke en apostolische Kerk.
Ik belijd één doopsel tot vergiffenis van de zonden.
En ik verwacht de opstanding van de doden.
En het leven van het komend rijk.
Amen.

Heilig, Heilig, Heilig
de Heer, de God der hemelse machten.
Vol zijn hemel en aarde van Uw heerlijkheid.
Hosanna in den hoge.
Gezegend hij die komt in de naam des Heren.
Hosanna in den hoge.

Lam Gods,
dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm U over ons.
Lam Gods,
dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm U over ons.
Lam Gods,
dat wegneemt de zonden der wereld,
geef ons vrede.

Gezegend zij de schoot van de maagd Maria
die de Zoon van de eeuwige Vader heeft gedragen.

Mijn hart heeft een goed woord voortgebracht.
Ik draag mijn werken op aan de koning.

Koningin van de hemel, verheug u, Alleluia.
Omdat hij die gij waardig geweest zijt te dragen, Alleluia.
Reeds verzen is zoals hij gezegd heeft, Alleluia.
Bid God voor ons, Alleluia.

Cappella Pratensis

Het vocale ensemble Cappella Pratensis is bij uitstek dé specialist in de polyfone meesterwerken uit de vijftiende en zestiende eeuw, in het bijzonder uit de Lage Landen. Staand rond een centrale muziekstandaard of projectiescherm zingt het ensemble uit facsimile-uitgaven van originele koorboeken, dus rechtstreeks uit de bron. Concerten worden grondig voorbereid en wetenschappelijk onderbouwd. Daarbij werkt Cappella Pratensis als ensemble in residentie nauw samen met de Alamire Foundation, het Internationaal Centrum voor de Studie van Muziek in de Lage Landen. In contrast met deze traditionele producties gaat Cappella Pratensis regelmatig een partnerschap aan met verrassende spelers zoals dansgezelschappen, jazzmusici en theatermakers. Tot eind 2024 pakt Cappella Pratensis uit met het vijfjarenproject ‘De Bossche Koorboeken’, waarin het ensemble de schitterende koorboekencollectie van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap in ‘s-Hertogenbosch na eeuwen weer tot klinken brengt.

*www.cappellapratensis.nl
alamire.tv*

Diskantores

Het ensemble Diskantores (‘zangers van polyfonie’) werd in 2015 opgericht door studenten, alumni en docenten van het Koninklijk Conservatorium van Den Haag (Nederland), een partnerorganisatie van de Leuvense Alamire Foundation. Diskantores biedt een frisse benadering van veertiende- en vijftiende-eeuwse polyfonie, gezongen door mannenstemmen, in innovatieve en boeiende uitvoeringen. De interpretaties zijn gebaseerd op een diepgaand begrip van het repertoire en zijn historische context, en van het experimenteren met geïmproviseerde polyfonie en het zingen vanuit originele notatie.

www.diskantores.com

Oltremontano Antwerpen

Al ruim twintig jaar behoort Oltremontano, sinds kort Oltremontano Antwerpen, tot de internationale top van de historische-blazersensembles. Dankzij onderzoek, voortdurende technische verfijning en een weergaloze interpretatie heeft het repertoire voor alta capella in de context van de historische uitvoeringspraktijk sinds de jaren 1990 bekendheid verworven bij het grote publiek. De kern van het ensemble bestaat uit eng gemensureerde bazuinen, rietblazers en cornetti, een bezetting die overeenstemt met de oude alta-capellaformatie van de stadsspeellieden.

Het ensemble dat sinds zijn oprichting wordt geleid door Wim Becu, is sinds 2017 *artist in residence* van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen.

www.oltremontano.com

Park Collegium

Park Collegium is het huisensemble van de Alamire Foundation. Dit vocale ensemble resideert in het Huis van de Polyfonie. Park Collegium stelt zich tot doel de polyfonie van de vijftiende en zestiende eeuw te verkennen vanuit de historische bronnen. De samenstelling van het ensemble wisselt en er worden kansen gegeven aan jonge zangers. In de geest van de missie van het Huis van de Polyfonie stelt Park Collegium zichzelf vooral vragen rond uitvoeringspraktijk. Zo wordt Park Collegium een levend laboratorium waar praktijk en onderzoek elkaar ontmoeten.

www.alamirefoundation.org

Alamire Foundation

De Alamire Foundation is het *Centre of Excellence* voor muzikaal erfgoed in de Lage Landen, dat in 1991 is opgericht als een samenwerkingsverband tussen de Onderzoekseenheid Musicologie van KU Leuven en Musica Impulscentrum. De Alamire Foundation wil wetenschappelijk en praktijkgericht onderzoek stimuleren, coördineren en uitvoeren. Daarbij concentreert zij zich specifiek op de muziek en het muziekleven in de Lage Landen van de middeleeuwen tot 1800.

Met inzet van state-of-the-art methodes, onder meer op het vlak van digitalisering en doorgedreven auralisatietechnologie, wordt dit muzikaal erfgoed geconserveerd, bestudeerd en gevaloriseerd. Bijzondere aandacht gaat uit naar het in kaart brengen en ter beschikking stellen van onbekend of onontgonnen materiaal. De muziek, in handschrift of druk, wordt ontsloten door traditionele publicaties zoals inventarissen, facsimile's, kritische tekstuittgaven en innoverende databanken. De wetenschappelijke discussies en conclusies vinden hun weg naar monografieën en vaktijdschriften, waaronder het eigen *Journal of the Alamire Foundation* en de reeks *Leuven Library of Music in Facsimile*. Samenwerking en contacten met de academische en de uitvoerderswereld, erfgoedinstellingen en de culturele sector resulteren in internationale conferenties, labo's, festivals, concerten, tentoonstellingen en multimedia-applicaties.

De Alamire Foundation is gehuisvest op de site van de Abdij van Park waar in drie gerenoveerde gebouwen het Huis van de Polyfonie, de Library of Voices en het Alamire Study Centre zijn ondergebracht.

Huis van de Polyfonie

Het Huis van de Polyfonie herbergt een concertruimte en geeft onderdak aan een groeiende collectie historische muziekinstrumenten. Het is geconcipieerd als een onderzoeks- en praktijklaboratorium, waar wetenschappers en musici samenwerken, een centralisatiepunt waar interactie tussen internationaal onderzoek en uitvoeringspraktijk mogelijk is. Het Huis van de Polyfonie profileert zich bovendien als een forum voor de verspreiding van kennis buiten het academisch milieu en het professionele muziekveld. Dit concept is uniek: nergens bestaat een vergelijkbare structuur die de voorwaarden creëert voor gedachtewisselingen tussen onderzoekers, uitvoerders en het brede publiek.

Library of Voices

De Library of Voices is een hedendaagse ontmoetingsplek waarin een documentatiecentrum, het *Alamire Sound Lab* en een digitale bibliotheek zijn ondergebracht en met state-of-the-art technologie worden ondersteund. Franco-Vlaamse polyfonie en gregoriaans worden in dit poortgebouw via de *Integrated Database for Early Music* (IDEM) ontsloten. In de digitale bibliotheek worden de unieke, hoogkwalitatieve beelden van muziekmanuscripten en -drukken, die het *Alamire Digital Lab* produceert, verwerkt en gevisualiseerd. In de geluidslaboratoria, ontwikkeld in samenwerking met de onderzoeksgroep ESAT-STADIUS, wordt de praktijk van het zingen op basis van de oorspronkelijke notatie gecombineerd met revelerend onderzoek rond de akoestische reconstructie van historische ruimtes. De Library fungeert dus als hoofdkwartier waarin boek, digitaal beeld en sound zijn ondergebracht en met de nieuwste technieken worden ontsloten.

Alamire Study Centre

Het Huis van de Polyfonie en het Alamire Study Centre zijn de valorisatieplatformen van de Alamire Foundation van waaruit de onderzoeksresultaten op een wetenschappelijk gefundeerde wijze via diverse media, activiteiten en evenementen aan een breed publiek worden gecommuniceerd. Vanuit het Alamire Study Centre coördineert de Foundation het proces van verborgen naar toegankelijk erfgoed en maakt ze de vertaalslag naar public outreach. Een gediversifieerd aanbod aan wetenschapsgedreven communicatie speelt daarbij in op de noden van zowel de culturele als de educatieve sectoren, met de bedoeling daardoor de impact van het muzikaal erfgoed uit de Lage Landen te verhogen, het maatschappelijk te implementeren en het toekomstgericht te borgen.

www.alamirefoundation.org

30CC

Podium voor verbeelding en ontmoeting

Met vier zalen, 1647 zitplaatsen en jaarlijks ruim 150.000 bezoekers is 30CC het grootse cultuurhuis van Leuven en de regio. 30CC is sterk in het tonen van podiumkunsten. Traditiegetrouw vind je bij ons een kwalitatief aanbod klassieke en niet-klassieke muziek, theater, jazz, literatuur, circus en kinderkunsten. We empoweren lokaal Leuven's talent maar werken evengoed met internationaal gerenommeerde artiesten. En natuurlijk presenteren we, zoals de voorbije jaren, met trots ook het aanbod van de stadsgezelschappen het nieuwstedelijk, fABULEUS en Cie Tartaren en onze danspartner STUK.

Naast een kwalitatief en internationaal programma, willen we onze werking ook in het hart van de samenleving plaatsen. We zijn een open huis voor jongeren, amateurverenigingen, senioren, gezinnen, kortom iedereen die cultuur wil beleven. Het 'ontmoeten' is een cruciaal onderdeel van ons cultuurhuis en hieraan werken we de komende jaren via drie lijnen: "schoonheid en troost", "democratie en burgerschap" en "het cultuurhuis als toekomstlab". Voor inspiratie en ontmoeting blijft onze Schouwburg tot de verbeelding spreken en onder *Cultuurschok* vind je (bijna) alles voor jongeren en onze nieuwe focus op hiphop. We kiezen bewust voor optimisme. Niet omdat we zeker weten dat het goed komt. Al helemaal niet om problemen te minimaliseren of enige afbreuk te doen aan de – brandende – urgentie. Wel omdat we geloven dat er nood is aan positieve verbeeldingskracht.

Want deze plek willen we zijn: een verbeeldingscentrum.

www.30CC.be

New Horizons | Dieric Bouts Festival

Vlaamse Meester Dieric Bouts keert terug naar Leuven voor een groot cultureel stadsfestival. Bouts toont opnieuw waarin hij meer dan vijf eeuwen geleden meester was: je blik verruimen. Hij bekeek de dingen immers vanuit een ander en nieuw perspectief. Bouts inspireert de programmamakers van het stadsfestival en ongetwijfeld ook jou tijdens de internationale Boutstentoonstelling in M Leuven, het eerste 4D-muziekfestival van België, baanbrekende performances, expo's, clubnights, het concert van deze avond en zoveel meer. *New Horizons | Dieric Bouts Festival* is een initiatief van KU[N]ST Leuven, het samenwerkingsverband van de stad Leuven en KU Leuven.

www.diericboutsfestival.be

Van 22 september 2023 tot en met 14 januari 2024.

NIET TE MISSEN

Passie van de Stemmen 2024 Het Leuven Chansonnier

Wanneer een oud, onbekend boekje in 2015 ter onderzoek wordt voorgelegd aan de Alamire Foundation, overtreft het manuscript alle verwachtingen. Met behulp van diverse disciplines als musicologie, heraldiek, kunstgeschiedenis, textielgeschiedenis en linguïstiek, kregen onderzoekers de voorbije jaren een inzicht in de herkomst en overlevering van het manuscript. Het blijkt te gaan om een laat-vijftiende-eeuws liedboekje dat een schat aan polyfone muziek uit de Lage Landen herbergt: 49 Franse chansons, voorafgegaan door het religieuze *Ave regina celorum* van Walter Frye.

De uitzonderlijke vondst beroerde de kunsten- en erfgoedwereld; het chansonnier werd aangekocht door de Koning Boudewijnstichting en in 2018 als Vlaams topstuk erkend. De liederen belichamen het summum van de vijftiende-eeuwse Franco-Vlaamse polyfonie op Franse middeleeuwse teksten, een hoogst uitzonderlijke ontdekking.

Het kleine liedboek werd *Leuven Chansonnier* gedoopt, naar de stad waar de Alamire Foundation resideert en het chansonnier wordt bewaard. Na een wereldpremière in New York en conferenties, lezingen en uitvoeringen in Tokio, Ambronay, Rome, Berlijn, York en Antwerpen, brengt vedelspeelster Anna Danilevskaia als afsluiter van dit grootse onderzoeks- en opnameproject met het Sollazzo Ensemble alle vijftig composities in verschillende bezettingen tijdens Passie van de Stemmen 2024.

De musici van het vocaal-instrumentale Sollazzo – het jonge topensemble dat momenteel de internationale muziekwereld begeestert – zijn in het voorjaar van 2024 in residentie bij de Alamire Foundation en brengen alle chansons uit het Leuven Chansonnier tijdens deze uitzonderlijke marathon-editie van het festival Passie van de Stemmen.

Vier unieke concerten die u toelaten dit vijftiende-eeuwse muzikaal juweeltje noot per noot te ontdekken.
A once-in-a-lifetime experience!

Reserveer alvast uw tickets:

Zaterdag 27 april 2024

Dinsdag 30 april 2024

Donderdag 2 mei 2024

Zaterdag 4 mei 2024

Meer info en tickets: www.30CC.be
tel. 016 27 40 00

Andere activiteiten in
het kader van het
*New Horizons | Dieric
Bouts Festival*

GAUDE

Een innovatieve klankinstallatie

De Alamire Foundation creëerde voor het stadsfestival een innovatieve klankinstallatie in de pandgang van de Abdij van Park. Ze kreeg de naam “GAUDE” naar het processielied op tekst van Gilles Carlier en muziek van Guillaume Du Fay, dat de leidraad vormt van de installatie. Met GAUDE wil de Alamire Foundation de muzikale rituelen van destijds opnieuw tot klinken brengen in een virtuele wereld.

Het innovatieve klankkunstwerk maakt het mogelijk om te horen hoe de gregoriaanse muziek zich processiegewijs doorheen de ruimte van de pandgang verplaatst. Daarnaast wordt in deze immersieve klankervaring ook de complexe textuur en gelaagdheid van polyfonie ontrafeld aan de hand van het Agnus Dei uit Du Fay's *Missa Ecce ancilla Domini*.

De Alamire Foundation deed beroep op het wetenschappelijke onderzoek naar het officie en de gezangen van Du Fay door musicologe en *Senior Fellow* bij de Alamire Foundation, Barbara Haggh-Huglo. Zo maken we dit muzikale erfgoed van de Lage Landen, dat ook hier in Leuven heeft geklonken, opnieuw springlevend.

Meer info en tickets: www.abdijvanpark.be
Van 14 november tot en met 14 januari 2024.

Klavechordconcerten

met Jos van Immerseel

Naast bespeler van historische klavierinstrumenten is Jos van Immerseel onderzoeker, verzamelaar, docent en dirigent. Tijdens twee klavechordconcerten volgens “la choix du maître” bespeelt deze *éminence grise* van de Vlaamse en internationale oudmuziekscène een historische replica door bouwer Joris Potvlieghe uit de collectie muziekinstrumenten van de Alamire Foundation en geeft hij duiding bij de muziek en het zelden te horen klavechord. Met uw ticket kan u aansluitend ook de klankinstallatie GAUDE bezoeken.

Donderdag 23 november 2023
Dinsdag 28 november 2023
Abdij van Park, Museumzaal

Meer info en tickets: www.abdijvanpark.be

BASSES DANSES

Het dansboekje van
Margaretha van Oostenrijk

EEN UNIEKE DOCUMENTAIRE
MET MEDEWERKING VAN INTERNATIONALE EXPERTEN

- Adam Bregman
- Véronique Daniels
- Adam Knight Gilbert
- Ann Kelders
- Marc Lewon
- Grantley McDonald
- Lynda Sayce

ALAMIRE
FOUNDATION

KBR

Uitsluitend via

alamire.tv

Colofon

Samenstelling en redactie

Bart Demuyt
Annick Dumalin
Aletheia Vanackere
Barbara Van den Abeele

Eindredactie

Bart Demuyt
Aletheia Vanackere
Barbara Van den Abeele

Medewerkers

Nicholas Bleisch
Stratton Bull
Stef Coninx
Bart Demuyt
Annick Dumalin
Henry Drummond
Arno Knapen
Rudi Knoops
Pieter Mannaerts
Robrecht Penders
Aletheia Vanackere
Michael Vandebroek
Barbara Van den Abeele
Peter Van den Borre
Elize Van Opstal
An Verbeeck
Guy Vermeylen
Technische ploeg 3oCC

Vertalingen

Niels Berentsen
Stratton Bull
Ann Kelders

Met dank aan

College van burgemeester en schepenen Stad Leuven
Bestuur KU[N]ST Leuven
Kerkfabriek Sint-Pieterskerk
Lien De Keukelaere

Afbeeldingen

Cover: Dieric Bouts (ca. 1410-1475), *De Annunciatie*
© Getty Museum
p. 9: Huis van de Polyfonie © Alamire Foundation
p. 10: Alamire Interactive Sound Lab en
Alamire Digital Lab in de Library of Voices © Image-
zone; Alamire Study Centre © Alamire Foundation
p. 12: Leuven Chansonnier © Rob Stevens

Druk

Drukkerij Lamine, Herent

Verantwoordelijke uitgever

Bart Demuyt
Abdij van Park 1, 3001 Heverlee
wettelijk depotnummer: D/2023/12.118/2

In het kader van het FWO/SBO-project “The Sound of Music”.

Een initiatief van

Met dank aan onze mecenassen, subsidiënten en partners

leuven

MUSICA
IMPULSCENTRUM
VOOR MUZIEK

Vlaanderen
verbeelding werkt

